

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sammelhandschrift - Cod. Aug. perg. 136

[S.l.], [1. Drittel des 9. Jh.]

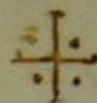
Passio Sergii et Bacchi

[urn:nbn:de:bsz:31-544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-544)

Limax cecidit in fronte tenebrę: Sanguinis unda riget luminis astral uat:
 Succi lucerna nouo manente refulset oliuo: Obtauitq; suu lux peregrina locum:
 Quid referam mutis uerbo qui uerba dedisti: Quod grauet ei etiens qd uuatone locis:
 Cuncta nece numero tuame preconiã uinam: Et si non potui uelle fuisse fuit:
 Intua templa leuauit nimium sigibet us amore: Insistens fuit operi prupais amae
 Tui requie p̄stare quicemplu in culmine duxit: Proge p̄meritis quataia ideta dedit:
 Ha& pie parua ferens ego fortunatus amore: Auxilium posco damihi uota p̄cor:

INCIPIT PASSIO MARTYRIS SERGII ET BACHI

Maximiano tyranno regnante nimio errore genus d&inebatur humanu;
 Lapidibus namq; & lignis. secundum suas adinvention^{es} misericordie
 submittebant. & sacrilegas eiusdem uicimas immolantes se ipsos ad p̄fane
 sacrificiorum gustum exaratos & abominabiles inuitabant; Qui aut̄ diu im
 malare nolabant. tormentis & penis atrocissimis agitantur; Erat aut̄ edictum
 nimia cõminatione in foro p̄positum maculabantur; Eodem tempore. iussu d̄mo
 num carnis humane detestabile cybe. p̄dora puritatis. Quodã modo diabolice
 p̄fatione polluebantur; Tenebrosa & enim idolici erroris religio. caecis & u
 nis hominib; quã bona & ueritate conueniens putabatur; Tunc quasi stella
 quedam terrestri. Sergius & bac^{us}. circa saluatoris & dñi nr̄i ihu xpi confes
 sionem. fidei d̄uro lumine resplendebant; Hi & eni. in nobilib; inter palatium &
 honorabiles habebantur. ut d̄. un ab ipso imperatore maximiano. gratia maxima
 diligerentur; Ipse uero sergius. inter primi cetos fuerat scolarum gentilium. amicus
 in p̄toris. Tanta eni coram ipso fiducia habebat. ut e elector imp̄d̄ra
 r̄. quicquid p̄d̄ere uoluisset; Unde & antea. quendam quem p̄prium batrus
 sergius haberet. ac familiarem. p̄d̄t ab imperatore ducem fieri iussit. t̄nsi
 p̄ante; Beatus uero bac^{us}. eiusdem & ipse gentilium scolarum. secundo ceterus
 fuit; Qui eni xpi dilectionem un̄ animiter possidebant. Non in eratione
 & in seculari milia inseparabiles habebantur; Hi igitur non affectione
 nature. sed amore fidei cop̄lata. psallebant semp̄ dicentes; Ē. quã bonum
 & quã iocundum. habitare fratres in unu; Erant eni optimi d̄ milites.
 Non solum ad d̄strictione diabolici erroris. Idonei. sed & ad scripturas sacras
 intellegendas. diuina inspiratione plenius edocti; Qui & cum essent ad
 barbarorum interitum bellicosi. & certaminib; bellicis uehementer exarati.
 Tanta Nequissimi. ac maligni demonis irruit. In quosdam inuidia. qui in
 eadem gentiliu scolarum canisabantur. ut cum uiderent xpi famulos sergiu

& bacchum intra imperialis aulae probabiliter conuersari & in militia sepe
cum prosperitate proficere. & grandem apud imperatorem habere fiduciam. cum non possint
aliter suae machinationis implere conamina. De christi uirtutes
& religionis obseruantia apud imperatorem lausare moliti sunt. Tempore namque
quo apud imperatorem beatus sergius & bacchus non essent singularem eum in-
uementes simul dicunt ei; Multum studium tuum immortalitati meae. circa
uenerabilium & maximorum deorum pietatem; unde sacris ubique litteris
destinatis. precipisti eos qui nolunt colere deos tuos. intemeratis obtemperantes
sanctionibus. & uerbis & tremis consumerentur; Et quomodo tantum
habent fiduciam. apud deum uere maiestatis imperium. Sergius & ba-
chus. christum colentes quem ut puto malum sicut dicunt iudei. crucis patibulo penderunt.
Multosque alios. a cultura deorum separantes. in grege legionis aduigunt.
Etiam hic maximianus nequissimus imperator audire non credidit
dicens; Non opinor uera uos dicere. quod sergius & bacchus. honorificentiam
deus. qui a nobis uenerabiliter coluntur non deferant; Praecipue. cum nouerint
non ob aliud circa eos immaculatam inimicitiam custodire. nisi quod
deum deo studio stimulare nitantur; Sicut ut dictis. impudens illius
sunt religionis. nunc manifestis oribus. indicis comprobatus; Deceptas
namque eiusne sacerdotibus. quae ipsis. uestra suggestione prohibente. praedam
cum eis ad templum magni iouis. & siquid immolauerint. & de sacrificiis
de gustauerint. ipsi uos impunitum. quum magnam calumnie merito uis
capiti periculum intulistis; Si uero sergius & bacchus sacrificare noluerint.
dignae suae impietatis cruciamentis sustinebunt; Respondentes deus. uocatores.
uocem consonam dixerunt; Nos imperator. desiderio per nos deos & affectu deo. quae
de ipsis audiuimus. uere suggestimus immortalitati tuae intemeratatis conue-
nit prudentiae. eorum impietatem inquire; & continuo uocauit illos imperator.
christi itaque militum. cum praesentibus ministris. ad consuetam regalem ingreduntur
pompam. assumpsit eis imperator. ibat cum illis tacitus ad templum iouis;
Cum autem ingredere deus. maximianus. & libar & cum uniuerso exercitu. & de sacri-
ficiis degustarent. circum spectans. non uidit beatos de famulos sergium
& bacchum; Neque enim ingressi fuerant templum impium uidelicet aestiman-
tes. uidere demonibus. sacrificantes. & de famulis sacrificiis degustantes; Stantes
autem foris. & talem orationem deo effundentes. dicebant; Rex regum & dominus
dominantium. qui solus habes immortalitatem. & lucem habitas inaccessibilem.

cruciatibus

9

In lumina oculos mentis istorum: quia in tenebris ignorantie commorantur: Qui
 commutauerunt gloriā tuam in similitudinem imaginis corruptibilis hominis:
 uolucrum & quadrupedū & serpentū. & seruierunt creature potius quā crea-
 tori; Conuertere ^{re} sumus eos ad tui nominis agnitionem: ut cognoscant te salum dñm:
 & filium tuū unigenitū dñm nr̄m ih̄m xp̄m: qui pp̄t nos & pp̄t nostram salutem
 de celo descendit: passus ē. & resurrexit tertiā die: ut nos ex uerō & de execratione
 uanae sup̄stitionis: & erueret & deprauo simylacrorū errore; Nostras uero animas:
 in uia testimoniorum tuorū. & in uis iustificationib: ambulantes. omnipotens d̄s cu-
 stodire dignare; Et cum adhuc ^{oratio est} & harat in ore ip̄s eū misit imperator quosdam de
 adstantib: satellitibus. & iussit eos introduci in templū; Quia cum intro ducti fuissent.
 Dixit ad eos imperator: ut uidetur mihi amicitia mea & benignitas confidentes:
 uultis regalia decr̄ta contēnere: ut deos deseratis immortales. qui curā uestrā
 gerentes. huius uobis muneris gratiam contulerunt; Sed uos patiar absq; tormētis
 uitam finire: si ea q̄ de uobis dicuntur uera esse pbantur; Accedentes ergo ad
 aram magni iouis immolate. & dem̄stias sacrificiis manducate: quem admo-
 dum & om̄s quos circumstantes uidetis; Respondentes autē xp̄i milites & fortis-
 simi mart̄r̄i sergius & bacchus dixerunt; Nos quidem imperator. terre-
 stris militiæ non abnuimus tue potestati reddere ministeriū. habemus autē
 regem uerum atq; ad nū in celis: filium di dñm nr̄m ih̄m xp̄m: cui nr̄as animas.
 ad spiritalem deo uiuimus militiā; Hic ē nr̄a spes. & saluus refugium. Cuius sin-
 gulos dies uiuimus & salutare non desinimus offerre sacrificium; Haec ē ratio
 nabilis nostræ fidei cultura; Lapidib; uero & lignis scias nos nullum offerre
 sacrificium; Nam di uiridum aures habent. preces hominū non au-
 diunt: similiter nares habent: oblatas ibi sacrificia non odorantur. & os
 habentes non lo-^{qu}untur: manus habentes non ad-^{tr}ectant. pedes habentes
 non ambulat; Similis illis fiant. sicut dicit scriptura. Omnes qui
 faciunt ea. & om̄s qui confidunt in eis; Iracundia itaq; imperator cōmotus
 nimis iussit confestim absadi eungula eorum. & eos militiæ clamedibus exui:
 Torqueas quoq; aureos. quos arca collum habebant p̄cepit auferri; Adhuc autē
 seuiens dixit; Tunicas muliebris affer te. & his eos induite; Catenis grauis-
 simis eorum colla constringite. & ficeos p̄ mediam ciuitatem circum ducite;
 Cumq; sc̄i p̄ medium forum ducerentur. psallebant dicentes; Si ambulemus
 in medio umbrę mortis: Non timebimus mala: quō tu nobiscum es; Et illud
 apostolicum oraculum adiungentes; Abnegantes impietatem. & secularia

t 941

desideria sobrie & iuste uiuimus. & exultemus in te dñe. quod nos dignatus es exui uerberis
hominis fugura. induisti aut uestimento salutis. & indumento lætitiæ circum dedi
stinos. uelut sponsus. ornastinos muliebribus stolis. desponsa stis nobis in & p confessione.
Tudne mandasti nobis dicens. ante duces & reges ducimini ppter me. & quando tradide
runt. nolite solliciti esse. quomodo aut quid loquamini. dabitur eni uobis in illa hora
quid loquamini. Non eni uos estis qui loquimini. sed sps patris uestri qui loquitur in uob.
Exsurge dñe adiuuauos. & credime nos ppter nomina tua. Confirma animas nostras. ne discidamus
ate. & non dicant impij. ubi est dñs eorū. Cum aut uenissent in palatium. uocauit eos iterum
maximianus imp̄r. & dixit ad eos. In religiosis simq̄ hominū omniū. ad hoc uos amici
ciam multa dilexi. ut mea iussa contempnatis. & mihi audacter contra legum decreta
respondetis. Quare deos blasphematis. p quos pacem p̄fundissimam hominum ge
nus fructur. Annotatis. quod xps filius fabri lignarij fuerit. quem inter fecerunt
crucifigentes quid dicuntur iudei. Multas eni inter eos discordias concitauerat.
multos p magicas artes seducens. Decorum uero nostrorū genus delegitatis nuptiis
magni iouis delibatur. qui & colendis nominatur. complexu. & commixtione beate
iunonis. Destimo aut. qm̄ & ueras. & maxima illa duodecim certamina. dei iouis
genere. & de hercolis sint. auditum accepistis. His auditis fortissimi xpi milites.
dixerunt. Erras imperator. hæc fabule sunt inanē quas loqueris. circum
uocantes eos ad p̄dicationem. Quem aut dicit fabri lignarij filium fuisse. ipse ē.
dñs filius dñi uerū. p quem pat̄ omnia fecit. qui celum quidem extendit. ter
ram autem fundauit. ab̄issum & mare magnum harena frenauit. celū
stellarum multitudine decorauit. in sole & luna. in illuminatione diei &
noctis creauit. Hic ē. ergo dñs qui p suam sapientiam aucta & ex nihilo p̄duxit.
& in x̄ tremis dieb. ppter homines & ppter nr̄am salutem. non ex uoluntate
carnis. neque ex uoluntate uiri. sed ex spū sc̄o. & puella semp uirgine
natus. ē. & cum hominib. conuſatus. ē. Docebat eni homines uanos. & idoloꝝ
deserere erroris. & cognoscerent ipsum dñm. uerū ex dō uero patre ipsius p̄p̄e u
aliter eē. Hic eni dñs filius. p salute generi humani. & simortem quadā
dispensatione suscepit. at tamen de sepulchro animam ^{bili} uirtute
resurgens. Non solum infernum expoliavit. uerum & iam incorruptio
nem & resurrectionem. & uitam ad̄nam mortalib. remisit. Cum h̄
impius imperator audisset. uehementer furens. iussit ut sc̄orū accusatores.
in eorū milis loco subrogarentur. Et dixit ad eos. antioch̄o duci uos
ex ^{os}eratissimi transmittam. cui & mei amicitia & fiducia patrociniū

p̄bentes in hanc eum potestatem adduxistis. Ut cognoscatis de quali honore p̄p̄t deo
 blasphemiam cecideritis, maiestas enim deorum uilissimos uos iudicet & p̄enis nouissimis
 subiacens uestram blasphemiam ^{co} quod ar. Et continuo p̄cipit illos pomneth corpus
 citens grauissimis alligari. & antiocho in partibus orientis constituto, p̄uices officiorum
 deduci. Scribens ad eum epistolam que talem formam contineat. Maximianus
 p̄p̄tius imperator triumphator augustus. antiocho duci salutem, deorum maxima p̄ u
 dentia. uniuersos quidem homines, amplius tamen mei imperium militas atq; satellitis,
 a sua non patitur alienari cultura. Unde conuincendos ex celeratores. sergum & ba
 ham xp̄iane religionis cultura. Nostri imperialis iudicis & amminatione. poenis no
 uissimis cruciandos. tua strenuitate transmisit, & si quidem penitentia ducis sacri
 ficando diis obtemperauerit. eorum p̄p̄tatione deparatis poenis. liberatos eos esse osten
 de. & de nostra clementia ueniam eis p̄mitte. Siquidem mox recipient milicie dig
 nitatem. & meliores nunc erunt quam ante fuerunt. Quod si noluerint. & in eadem
 p̄seuerauerint impia religione. seuerissimis eos legum poenis afflige. & spem es
 uiuendi p̄p̄torem. gladio transuerberatis incide. Vale, accipientes itaq; ministri
 beatissimos di confessorum sergum & bacum. deduxerunt eos ipsa hora acuitate.
 usq; ad xii. milia. Uespere autem eos occupante. manserunt in quoda stabulo. cum nimia cau
 tela. & obseruatione. Circamedium uero noctis. adstetit eis angelus dñi dicens. Confidite.
 & certate contra diabolum. & contra malum eius sp̄m ^{uoluit} fortis milites. & ac. & ac xp̄i.
 Et cum inimicum fortiter obliuantes. pedibus uis subdegeratis. uenienter xp̄o
 dño regi in gloria apparueritis. Occurrerunt uobis multitudines exercitus ange
 lorum. uictricis laudem cantantes. qui uobis & iam offerent ^{um} triphalis uestri cer
 tamini palmas. & p̄f̄cti fidei uestre & magnis confessionis coronis. Mane uero
 surgentes. cum gaudio multo & alacritate nimia. uiam xp̄i militis p̄gebant.
 Erant autem quidam deseruis eorum. cum affectione circa xp̄m. dilectione ^{um} conuinc
 ti carnalibus. & p̄p̄tis. Erga quos domini. integram amoris gratiam demonstrabant.
 Propter ea neq; in talibus necessitatibus eos relinquere passi sunt. Qui & audierunt
 eos exponentes inuicem. de angeli uisitacione. Cum autem p̄f̄ticerentur simul.
 psallebant dicentes. In uia testimoniorum tuorum iocunditati sumus dñe.
 sicut in hominibus diuitiis. in mandatis exercitamus. & requiremus uisitas.
 In iustificationibus tuis meditabimur. non obliuiscetes uerborum tuorum. Retri
 bue seruis tuis. ut uiuamus & custodiamus uerba tua. Deducebant autem eos
 secundum p̄ceptum imperatoris. p̄uices officiorum cum caute flammula de ui
 tate in ciuitate. usq; usq; uenerunt in illi gustam eufratensium p̄uiciam.

militum sacra athenorum nationi uicam. in castellum quod di cognomine barbaliso-
 ubi erat dux antiochus sedens. Insinuantes igitur semet ipsos apparatus. quos du-
 cebant circa horam nonam. tradiderunt imperatori ^{epistolam} sacram; Scilicet quoque disergium
 & baculum presentauerunt; Exurgens uero ad tribunal in quo sedebat antiochus dux.
 & clamante obuolutus purpureis suscipit imperiales litteras; Quibus secreto placet.
 aduocans officii commentariensem dixit; Suscipiens uinctos. fac eos sub militum
 custodia. Et ducti solita cautela nihil pati uentur. neque pluribus lignis
 foraminibus pedes eorum adstringantur; Postero die deduc eos ad tribunal meum.
 quo legitima promittente oportunitate audiam eos; Accipiens autem commenta-
 riosis. beatissimos dei famulos custodiuit in ligno. secundum quod ei dux
 preceperat; Seruauit factum. psallebant simul. & orabant dicentes; Tu domine
 contriuiisti capita draconum super aquas. tu dirupisti fontes & torrentes.
 tu fecisti omnes terminos terre; respice super nos domine deumissime. quoniam inimicus
 & probrum nobis. propter fidem nominis tui. & propter insipientem irritauit nomen
 seminum tuum; Non tradas bestis animas confitentes tibi. & animas pauperum
 tuorum. ne obliuiscaris in finem; Respice in castro tuo. quoniam replent sunt
 tenebrosi terre. domibus iniquitatum. ne autem uentur humiles facti confusi.
 ut laudemus nomen tuum. ne obliuiscaris uocem deprecantium te; Quo superbia
 odientium te. ascendit super nos famulos tuos. & gratias oderunt nos homines;
 Tu domine adiuuauis. & redimenas propter nomen tuum; Dumque sopora corpora pau-
 lulum tradidissent. adstetit eis angelus domini dicens; Fiduciam habete.
 & stete firmi & immobiles in fide. & confessione uestra. quoniam dominus ihesus christus uobiscum est.
 qui uos adiuuat & protegit; Exurgentes autem de somno. & narrantes suis angeli
 uisionem; Acciperunt fiduciam. & psallebant iterum dicentes ad dominum; O tribu-
 latio mea ^{ne} clamaui. & exaudiuit me de monte sancto suo; Ego dormiui & sopora-
 tussim. & exsurrexi quia dominus suscepit me; Non timebo milia populi curam
 dantis me. exurge domine saluos nos fac dominum quoniam tu es salus & super nos seruos tuos
 benedictio tua; Maneauit factum. sedens pro tribunali. dux antiochus commentari-
 ensi dixit; Introduce ^{uiros.} uentos. commentariensis. uero dixit; Presto sunt ante tribunal
 tuum pides; Assistentibus autem sanctis. iussit recitari imperatoris epistolam;
 Cumque recitata fuisset epistola. antiochus dux dixit; Oportuerat quidem
 imperatoris nostri preceptionibus obedire. immolare uos deus. & eorum propter
 ationem promerere ^{et}; Quomodo uero hoc facere non passi estis. & militum indigni
 facti de salute & ante gloria recedistis. saltem nunc obsecundantes.
 detali ac tanta

t. plecta

^{betw.}
 honorem & gloriam p^militiaba; Uestrā quoq; recuperantes militiam: & omnis faul
 tatis uobis ablata^a recipiatis; Hoc enī p^memoratas nihil iteris p^oceptum ē: sicut & uos
 audistis; Sitamen uos uicē insipientie p^onitent. & sacrificia adus immor^otalibus immo
 latis. hanc decaus. & uobis & iam. Ego hucusq; ^{peperci.} p^opecc. suadeo enī. ut obedientes optamis
 iussionib; uos & libeatis; Memor enī sum amicitie ac beneficiorum uestrorum. p^ocapu^e
 tuz domne misereri; Qd̄ si nolueritis sacrificare. compellit me iussionib; imperatoris
 nostri maximi an̄i parere. ut seuerior arca uos existam; Sergius & bacchus dixerunt;
 Nos p^opt̄ ea omnia reliquimus & secuti sumus xpm̄. ut terrenum ac temporalem con
 temnentes honorem angelorum in celestib; partib; efficiamur sumus; ^{pes} Officiamus
 ergo terrestres atq; corruptibiles pecunias. ut in p^o & uo celesti^b thesauri p^ostruamus;
 Quidē nob̄ p^oderit. si uniu^osum mundum lucri fatiamus. animas uero nr̄as p^odamus;
 Nonobis talia suadeat antioche. lingua enī tua dolose loquitur. uenenu^o aspulu^o est. sub
 labuscaus; Non potes animū nr̄m dō nostrob^o rob^oante. a fidei p^oposito remouere;
 Fac ergo quiduis. nos ergo neq; lignis immo lūnis. neq; lapidib; adoramus. sed xpo filio
 di. regi seculorum seruiamus. Cui fl^octatur omne genu. celestium. & terrestrium & in
 fernorum. quem & u^o in gloria patris manere omnis lingua confitetur; Nā diuiri.
 idola sunt manufacta; Quod si essent diu^o ipsi sibi ipse homines subiecissent. & non humana
 egērent uindicta; p^ouidencia. in his quise nolunt colere & adorare; Antiochus dux dicit;
 Nos deos non defendimus. cum peorū p^ouidencia. omnis nobis barbara potestas subiecta
 sit; Sed uos p^o celesta atq; nefanda impi^o in & ite negamus; Respondentes scī ac bea
 tissimi mar^o t̄res dixer^o. Scelēsti atq; ne tar^o fandi uos estis. & hi qui uobis obediunt.
 & immolant demonis. & uenerantur lignis & lapidib; insensibiles; Qui paulo post
 propter igni trachiti. p^o p^o & uo ar^o debunt; Sicut & uos. quando similes eū his p^oenas
 consecuta fueritis; Dux itaq; ualde iratus. iussit beatum sergium p^otorio ei & tū
 custodie manū pari; Scm̄ uero bacchum. iussit & tensum. torquere uerberibus;
 In tantum uero tortus. quo usq; carnis deficerent. & fierent uelut mortui;
 Lassantib; aut illis. iussit eū in uer^o nre uersum quatuor neruis crudis caedi & dicebat ei;
 Uideamus si te xps tuus de manib; meis eripiat; A prima aut̄ hora usq; ad uesperā. laceratis
 eius carnib;. & quorū hūc inde carum fluente. & uer^o eius disrupto corio;
 Dixit beatus bacchus antiocho. Minister diaboli. tor^o tor^o q; tui defecerunt. fiducia
 tua destructa ē. tyrannus maximi anus de uinctis p^oter ur̄ diabolus confusus ē.
 quantū exterior me^o homo corruptus de plagis suis. tantum interior ad
 futura ^{ad} & sup^onam uitam renouatur; Cum h^o & di mar^o tyr dixisset uos de glo
 ria dicens; Ueni. & requiesce. suscipe paratam tibi regnum. fortis atq; ca

& miles m̄s bac̄e. adstantes uero. audita uoce expauerunt. & h̄ ab & h̄ facti sunt. Ipse
uero dum diu cederet & uir. animā angelis susipientibus tradidit. Uidens itaq; uidet q̄
uictus fuisset & inatus p̄hibuit corp; sc̄i mar tyris sepeliri. Sed amb; & bestis & uo
latilib; extra castra precipitari p̄cepit. Exurgens aut̄ impissimus de loco quo se
debat. abiit. Corp; aut̄ beati bac̄e. cum pul extra castra iactar̄. & multitudo bestia
rum collecta circum dedit eum. Volatilia aut̄ deorsum uolantia non p̄mittebant
ut corp; bestie sanguinem uoraces contingerent. Cum ergo eum usq; ad uesperam
p̄fundam uolatilia custodirent. Seruam facto descendunt quidā & h̄ is qui ibi
dem morabantur. & in spelunca corp; sc̄i uiri at uiderunt. atq; sepelierunt. Prose
quentes autem aues. obsequium sepulture mar tyris. uelut quidam homines rationa
biles exhibuerunt. Erat inter ea beatus sergius ualde m̄ stus & tristis. s̄ eo qd̄ eētā s̄
bac̄e sep̄ratus. & lacrimans dicebat. Heu mihi fr̄. & amilit̄ meus bac̄e. non
iam psallimus dicentes. Equum bonū & equum iocundum habitare fr̄. in unum. &
Sep̄ratus es enī a me. ascendens in caelo deseruisti me inter caeli & in consola
tium. h̄ & eo dicente. nocte uentura adstetit ei subito beatus bac̄us. clara habens
faciem. uelut angeli. amictu ornatus militis. Et h̄c t̄i quid m̄ s̄ fuit. & deficiet fr̄ater.
sicut corpore deserui. Confessionis uinculo t̄cū sum psallens & dicens. Uiam mandatorū
tuorū acurrere. cum dilataris cor meum. Propt̄ ea ergo & ipse fr̄t sequer̄ me. p̄ bonam
& p̄fectam confessionem. ut ad me cursum consumas. Tunc p̄uenias. quā tibi corona para
ta est. Mane aut̄ facto exurgens. exposuisti t̄ h̄ qui cum illo erant. in quo habitauit bac̄
um uidisset. Igitur sequenti die. cum m̄ sergius eēt dux de castra barbaliso.
in castra surōn iussit sequi beatum sergium. & rogabat eum ut immolaret. Ille aut̄ non
diebat ei. sed ualē dissimulo sensu. repellere eius adulationē. Cum uenissent aut̄ in castrum
sur̄. & antiochus in p̄torio consedisset. Accessit beatus sergius. dixit ei. Impissimus bac̄us.
non obediens sacrificare dū. dignā p̄uolentiam mortem suscepit. Tu uero dominū
sergi. quare d̄cepticem. & impiam illam religionē. sc̄atus. in talem te dedisti
miseriam. Puta enī d̄ tibi dicere. quā memor sum be n̄eficiorum tuorū. & erubescō.
quodcum potētiae p̄sentas. spes mihi & causa tu fueris. Nunc ipse quidem in ordine
stas eorum qui examinantur. Ego uero in examinator sedeo tribuāli. Respondens x̄p̄i
mar tyris sergius dixit. Misera h̄c & confusio temporalis ē. quae magna mihi confiden
tiae gloriā afferet. apud unū s̄orum regendūm d̄m x̄p̄m filium d̄i. Vanamque nunc
mihi paruisse. & cognouisse d̄m meum. & regem uerum x̄p̄m. Et sic peris terrestrem
& mortalem regem. Ita & iam nunc consolatūm tibi fuisse. p̄ nonne ac d̄ est regē p̄per
gloriā. Nam terrē p̄r̄t cadunt cito. sed m̄ psalm̄ graphum dicentem. Uos autem

tenā gloriā ad
ceptus es.

sicut homines moriemini. & sicut unus. exprimebim; cad&as; Et iterum uidit impiū
 sup & altariū & eleuatum sup cedros libani. & transiit eum. & non inuentus locus eius; Antiochus
 dux dixit; Ineptas atq; inuiles garrulitates post ponens. sacrificia obediens iussionib; imperatoris
 nostri maximiāni; Quod si nolueris sacrificare. ipse me compelles. ut oblitus omnium que mihi pre
 prestata sunt. serueris iussis & secundum legem p̄enis subiciam; Sergius sc̄ dixit; nolite timere
 eos qui occidunt corpus. & p̄ hoc non habent quid faciant. Sed potius illum time & e. qui po
 testatem habet. & corpus. & animam mittere in gehennā; propositum ē. tibi corpus cru
 tari & poenis sicut uis; Hoc sciens. quod si corpus occidas. anime mee nullomodo dominari
 poteris. neq; tu. neq; p̄t̄ uester satanas; Et iussus furore dux dixit; Ut mihi uideatur. mea
 longanimitas. ad proccacitatem repro uehi fecit; Et cum uocasset & officii cōmentarien
 sem dixit; Uelociter calciamēta preparate. quibus ferreos stimulos adfigentes. huc eū
 calciate; Cumq; calciatu fuisset. sed & sup currū antiochus dux. & iussit animalia agi
 tari acrius. & beatum sergium. ante se currere postum. usq; ad astrū terra p̄grā;

Distat autē a suris hoc castellū milib; nouem; Currens uero beatus sergius. psallebat dicens;
 Expectans expectaui dñm. & respexit me. & deduxit me de lacu miserie paganismi.
 & deluto limi idolatrię. & statuit supra p̄d̄rā pedes meos. & direxit gressus meos;
 Cum autē uenissent in castellum terra p̄grā; dixit dux; Miror sergi. cum intantē
 delucis antea fueris constructus. quomodo nunc asperas atq; amarissimas poenas
 potuisti p̄ferre; Cui respondens beatus sergius dixit; Iste p̄nis non sunt mihi amare.
 sed sup fauim mellis dulcoris; Cum discessisset autem de curia dux. abiit ad pran
 dium. & iussit sc̄m mar̄ d̄rem. sub militari esse custodia; Seruus autē factus. psallebat
 dicens; Qui manducabant aliquando panis meos. ampli. auerāt. sup me calcaneum suū.
 extenderunt liqueos tormentorum. pedib; meis me sup plantare uolentib; sed & surge
 dñe. p̄ueni eos & subuertere eos. erue ab impiis animā meam; Itaq; circa medium
 noctis anḡl̄s dñi. assistens ei. curauit eum. & pedes eius sanas restituit; Et mane factus.
 cum dux per tribunalē sedisset. beatum sergium p̄cepit adduci; Aestimabat autē eum
 ambulare non posse p̄ dolorib; & cum euocatus ducere tur. uidit eum de longinquo
 dux ambulantem. & omnino non titubantem; Et obstupefactus dixit; Iste homo
 magus ē. Propter eā ⁱⁿ poenis ^{apud} imperatorem fiduciam habere potuit. maleficus eius
 amicitiam optinendo; Siquidem eorum que dicuntur. probationis sunt que uident;
 Opinabar enim eum omnino pedib; ambulare non posse. p̄ tormentas hesternocnis
 corpore allatas. quomodo autē nunc graditur. quasi nihil p̄ter d̄ur. miror p̄ deos;
 Cum autē sc̄ sergius ante tribunalē sedisset. dixit ei antiochus. respice. & tan de
 aliquando. & sacrificadus. quo possis. tormentas preparatas. te ipsum liberare;

parto enim tibi commemorans tua beneficia; Quod si nolueris cognosce artes suas
magicas. Nihil tibi profuturas; his enim utendari sanum te esse putas; Respondens scilicet
sergius dixit; Utinam tu re sis perceres ab errore diaboli. quocap tuus tentares; Nam
ego sobrius sum in domino deo meo. quem comminuta sunt arma diaboli patris tui sub pe
dibus humili mi serui eius; Dedit enim mihi magna deo furore uictoriam.
mittens angelum suum; & curans pedes meos; Magos uero tuos. & hi quorum
adorant; Denique religio uestrorum insipientium idolorum. artes magicas ad in
uenit. sola enim malorum uniuersorum causa initium & finis est; Itaque antiochus
dux iracundia ampliori commotus super currum diuino sedens. iussit scilicet christum marty
rem caltramenta superius memorata gerentem currere usque zabam castellum quod
distat a terra p g i u s. nouem alius milibus; Cum uenissent autem zabam castellum dixit dux
beato sergio; Misertum est recesserunt a te tormenta famalorum; quod diuini sacrificas
de deo dux. an p seueras mea quare preoccupauit insania; Scilicet sergius martyr dixit;
cognosce antioche. quod p sensum tuum malum p talem faultiam menon possis destruere.
Fac ergo quod dux; nam ego neque de nonem adoro. neque idolis immola. sed domino deo meo
membrum ipsum immaculatum. offerre sacrificium p pro; Uidens autem dux quod
firmus & immobilis circa fidem christi atque confessionem p seuerar & huius
modi aduersus eum p tula sententiam; Sergio. quise christi animum religio
ne commisit. & se indignum deorum p dicitur constatit. secundum legis
caput gladio desecari p cepimus; Talem ergo promerit dignum e.
penam. quimacimum nri imperatoris maxumani ^{imperii} ingenium dispexit.
& secundum illius p ceptum diu sacrificare noluit; Quidam de illis stantibus
clamauerunt. iustum super eum placum fuisse iudicium; Ex tunc uis uis
uementes imposuerunt scis eius labiis funiculum & sumentes eum de medio
iudicij. duxerunt ut p gladium martyr in eo corona p fieretur; Sequebat
autem christi famulum multitudo uirorum & mulierum atque par uis uis
uideret gloriosum illius certaminis finem; Cum autem uiderent. mirabantur que inef
fabilem in illius cultu pulcritudinem reuiescere. & magnitudinem uiuentu
tis. & statum in eo reflorescere. Plebant super eum mare heulans. bestie quoque
ipsius loas suas deserentes spe tuncas. & multitudini gradientium secum
scantis. Nemini quidem hominum nocebant. Sed in uigila & uoce quadam
rationabili. scis simi martyr interfectionem deflebant; Cum autem ad locum
uenissent. ubi christi famulis delegatus fuerat ad papiendum martyr in
postulauit speculatores. ut ei inducias ad adorandum deum tribueret;

quibus impetratis extendens ad celum manus dixit, bestie agri & uolatilia geli.
 tuam commiseris domini omni naturali ferocitate deposita ad gloriam tuam
 nominis congregatus sunt. Tua haec magna & ineffabilis est omnipotens uis quae dignaris
 rationabilem hominum naturam exemplari animantium inrationabilium adscen-
 diam tue diuinitatis conuertere. quae uis omnes homines saluos fieri & ad agnitionem ueritatis ue-
 uenire; Ob hoc & iam mortem differens peccatorum penitentiam languanimiter
 expectas; dimitte peccata dñe istorum hominum delicta quae pignora tantum pro-
 tuum sanctorum ossa sequuntur. Illumina oculos mentis eorum & dirige illos in uia
 tua; Suscipe misericors dissimulans meam quoque animam ut post labores huius certami-
 nis in celesti tabernaculo requiescam. Cum his qui tibi ab origine placuerunt;
 tuis manibus in eum spiritum commendo quem dignatus es de laqueo diaboli liberare. Cum &
 beatissimus sergius di martyr diceret & semper ipsum christi caractere signaret
 In ceruicem speculatoris reflectens caput eius ut absaderetur libenter excepit.
 Postquam uero caput sancti martiri sepeliatum est. Uox de caelo facta est dicens;
 uenimilit & athleta christi fortissime suscipe regnum tibi praeparatum te angelice
 legionis repatri. archorum & apostolorum atque prophetarum choriam iustus hominibus
 expectant. & cum eis consequentis repositam tibi coronam & locatus est. aut quis sanguinem
 sancti martiris excepit descendens facit chaos magnum deo ita dispensante. ut hi quingeno
 paganissimi erroris porcorum more uoluntur. pro amore sanguinis sancti martiris
 nullo modo audeant appropinquare; Haec uero maxima terra discissio usque ad tempus
 praesens perseverat. Quo futuris generationibus in aeternum praedictum a uiribus & habe-
 ritur & firmum in diebus credentium aedificetur fidei fundamentum; Quidam
 ex his qui congregati fuerant. ut illius passionis perfectionem uiderent. lauantes corpus
 eius cum omni diligentia sepelierunt. & posuerunt in eodem loco. ubi passionis coro-
 nis meruit; Post multum uero temporis. quidam uir uere uerentissime zelo christi
 fidei successi corpus beatissimi martiris. ueluti quendam preciosissimum thesau-
 rum. latrocinantium modo de castello surron aufert & conatus sum; Sed christi martyr.
 non concessit corpus illud occulte transferrere. quod publice pro christi pietate & ciuitatis
 uerbis applicatum circum ducebatur; Supplicauit ergo deo ignem copiosum
 in eodem loco succendi. non ut fures uolentes incendere starent. sed ut tenebrae
 nocturnae. daritate magni luminis fugarentur; & ideo fures stent ut in
 castro habitantibus manifestarentur; Denique uidentes quidam de militibus
 qui interius habitabant. flammam in loco praedicto cum surgere. & ad celum
 primare. putabant a hostibus igne fuisse succensum; prumpentes enim cum carnifice

fures: scilicet corporis insequenda de qua uerem; Illi autem ne in suo desiderio in omnibus fraudarentur
 petentes: edificauerunt in honore sancti marci tyris & lapidibus; & luto splendidi & dissimum
 monumentum: & ita de loco illo ubi corpus iacebat discesserunt; paulatim uero christiani reli-
 gionis fide crescente: congregati sunt in castellum Sabis sancti quidem copioso numero quindecim;
 Ipsi sibi edificauerunt basilicam eius confessiones condignam: in qua trans latum sancti corporis
 deposuerunt. Septima die mensis octobris. Hisdem nonis octobris. quibus & martirium
 sergus consummauerunt; Ad illius autem meriti declarationem: licet & signa & prodigia
 multa agamus: ubi cumque reliquias sancti corporis deferuntur: amplior est tamen in loco ubi pri-
 us iacebat uirtutes dominus operatus; Omnes namque qui ad illum locum fidei plenam concurrunt:
 ipso beato martire supplicante: non solum aduersus languoribus absoluntur:
 Verum etiam ab immundis spiritibus sine ulla mora liberantur; addidem quoque natalis
 eius: bestis ferocitate terribilibus exsultationibus arum susac conueniunt; Et hominibus
 fidei cum mansuetudine miscentes: naminem presentis laedunt; Postquam uero honorem
 christi martiris debitum reddiderunt: ad loca propria reuertuntur; Laudes itaque domino
 domino referamus: & illius potentiam in sanctis martiribus clarificemus; Cuius est gloria honor.
 & imperium in secula seculorum amen; INCIPIT DE SCO SEVERINO.

Solitarium atque multiplicem donum: & lesus populus que terribilis celestis potentia ibi
 praeestat! Cum laus gratia seipsum non modo peccatorum suffragatorum: uerum etiam
 uirtutum doctoris ad eum quodcumque ueritatis: summa gestate diuina tribuatur. Multo
 plures: quia cunctis qui ad eum uoluerunt: fluenter indulgetur; Juxta illud secundum
 euangelium: peccate & accipite: & requiem; unde uigilanter Incessanter quae debet inuestigare
 mens humana sanctorum uita! Ut hanc puocata: ex studio accensa & exemplo: a dea semper
 extenditur: quae donum esse acceptabilem: uita ipso mereatur erui.
 Haec autem ab eius maiestatis quae rebant: sancti papere: poscentes Igitur ut ipsi insinua-
 rit: unde ipsi perfecti in opere: ipse loquitur & in ore; Quo facilius pergit mens cogi-
 tationem eloquio accipere cogere: Sancti loquuntur: iusta perantur & honesta; Unde
 factum: ut dum in his quodcumque sunt placita famulabantur: obtineant re-
 mita Sibi peccati debitum: meruerunt acem: ordines contagio celeste pme-
 ritos inuitarentur ad regnum; ponebant & iam peccatorum exempla ante oculos
 suos: atque omnipotentem dominum per eorum affectibus: conlaudabant: quorum ut
 diximus exempla sequi meditabantur; Unde dominos in precum deuotissimi famulum
 beatissimum suum inuenerunt: effari nitentis diuinitatem potius dona sua referre
 mus quia ad dexteram eius manifestatam effecisse: quod sancti confecto posse
 deprecantes ut aperuit os muti ad placenda operantes te cessui quousque